

Cinobanský občasník

**Cinobančania v Točnici
Hasiči v Tomášovciach**

Viac na strane 2

**Verejné priestranstvá
v novom šate**

Viac na strane 3

Futbalový memoriál

Fotoreportáž na strane 8

Foto: archív obce

MESAČNÁ CESTA

Cestou v doline banského potoka sa môže návštevník dostať do najkrajších častí chotára. Listnaté a ihličnaté lesy, horské lúky, ticho, čistý vzduch, roztrúsené drevené domčeky, studničky s krištáľovo čistou vodou. Opis textu turistického sprievodcu približuje najkrajšiu časť obce osadu Hrnčiarky. V superlatívoch sa však nedá hovoriť o komunikácii, ktorá k tejto osade vedie. Na Hrnčiarkach žije asi 35 obyvateľov na trvalom pobyte a niekoľko chatárov, ktorí sú platcami daní, a taktiež majú právo žiadať vyhovujúcu prístupovú cestu k svojim nehnuteľnostiam. Riešenie problému však nie je tak jednoduché, ako by sa zdalo a javí sa v nedohľadne. A tak sú obyvatelia nútení denne prechádzať po „mesačnej ceste“ plnej kráterov.

Katastrofálny stav cesty z Katarínskej Huty do Hrnčiarok trápi tunajších obyvateľov už roky. Sedemkilometrový úsek je samá jama. Dopĺňajú na to nielen ich autá. Spisovali petície, komunikovali s kompetentnými, no zdá sa, že každý dáva od problému ruky preč.

Cesta je jedinou prístupovou cestou do Hrnčiarok. Obyvatelia potrebujú po nej prechádzať denne. V minulosti im aspoň dovážali chlieb, no kvôli stavu vozovky sem už dodávatelia odmietajú jazdiť. Autobusový spoj dochádza dvakrát denne.

V okolí tých lesov už roky prebieha ťažba dreva. Príčinou zlého stavu

vozovky sú aj ťažké mechanizmy, ktoré po nej denne prechádzajú.

„Niektorí by mal vyvodit' dôsledky, veď sa tu poškodzuje štátny majetok,“ domnieva sa Tibor Virág, ktorý cestu denne využíva. „Niektorí by mal určiť, že na túto cestu nepatria ťažké stroje. Lenže taký úrad asi neexistuje,“ hnevá sa. Podľa jeho slov už obyvatelia zvažovali aj podanie trestného oznámenia. „Ako by sme súdením sa so štátnymi orgánmi nič nedosiahli,“ konštatuje. Zároveň mu, ako aj ostatným obyvateľom, leží na srdci aj vyrubovanie lesov.

Pokračovanie na str.2

Pokračovanie zo str. 1

„Na niektorých miestach ostali holé svahy. Môže dôjsť k zosuvu pôdy. Čo keď prídu záplavy a stane sa nešťastie,“ varuje znepokojený obyvateľ.

Starosta Cinobane Jozef Melicher tiež nie je situáciou nadšený. Obec má ale zviazané ruky, pretože cesta III. triedy je v správe Banskobystrického samosprávneho kraja. „Chápem tých obyvateľov, platia si dane ako aj iní, tiež chcú chodiť domov po dobrej ceste,“ myslí si.

„Niekoľkokrát som už zvolal stretnutia dotknutých strán, no zdá sa, akoby situácia nemala riešenie. Obyvatelia chcú dobrú cestu. Štátne lesy majú na ťažbu a využívanie cesty potrebné povolenia a kraj sa bráni, že cestu sa neoplatí rekonštruovať, keď frekvencia pohybu ťažkých strojov sa tu v blízkej dobe nezmení,“ hovorí starosta.

Lesy majú naplánovanú nepretržitú údržbu lesa a s tým súvisí aj pohyb techniky. „Štátne cesty využívame v súlade s platnou vyhláškou. Autá nepreťažujeme, nemôžeme si to dovoliť. Možno tieto cesty nie sú budované na 40-tonové súpravy, ktoré teraz legislatíva umožňuje využívať,“ pripúšťa riaditeľ Odštepného závodu Kriváň Ján Mokry.

Kraj o probléme v lokalite vie a má záujem situáciu riešiť. V priebehu najbližších dní naplánoval k tejto téme jednanie so zástupcami Štátnych lesov. Cestu tiež plánuje opraviť.

„Oprava cesty je naplánovaná v druhej polovici augusta. Na jej opravu bude použitých 20 ton materiálu,“ konkretizoval odborný referent pre styk s verejnosťou BBSK Matej Bučko.

Konkrétne by malo ísť o úsek cesty ponad bývalú železničnú stanicu v smere k cintorínu, kde je komunikácia značne rozdrobená.

Tunajší obyvatelia sa domnievajú, že ak Lesy plánujú v neurčitom časovom horizonte cestu využívať, mala by sa vybudovať lesná, aby sa tá štátna po rekonštrukcii opäť nepoškodila.

Situáciu sa už aspoň čiastočne snažili riešiť aj Lesy.

Vybudovali odvozné miesta a výjazdy na cestu. Investovali do toho 130-tisíc eur. Skladiská majú znížiť záťaž cesty pri manipulácii s drevom.

Napriek tomu, že na komplexnú rekonštrukciu sa zatiaľ peniaze nenašli, zdá sa, že snaha všetkých dotknutých strán by mohla konečne pohnúť ľady k spokojnosti tunajších obyvateľov.

Lubomíra Karmanová a Silvia Očovánová

OHLIADNUTIE ZA UPLYNULÝM MESIACOM

NA GULÁŠI U MASĽANÍKOV

21.7.2018

Po tretíkrát organizovali naši susedia v obci Točnica súťaž vo varení gulášu. Cinobančania nevynechali ani jeden ročník. Minuloročné víťazstvo sa však v silnej konkurencii nepodarilo obhájiť. Tento fakt však neubral nič z dobrej nálady pri stretnutí susedov a známych a dobrom jedle. Cinobaňa získala cenu organizátora za dobrú spoluprácu a susedské vzťahy. Farby obce hájili aj členovia Poľovníckeho spolku Strieborná. Najlepší guláš navarili Veľkovešťania.

HASIČSKÁ SÚŤAŽ V TOMÁŠOVCIACH

21.7.2018

Dobrovoľný hasičský zbor Cinobaňa sa zúčastnil územného kola súťaží hasičských družstiev Lučenec a Poltár, ktoré sa konalo v Tomášovciach. V tvrdej konkurencii tridsiatich družstiev sa naši hasiči umiestnili na 13. mieste. V štafete 8 x 50 metrov dosiahli čas 96 sekúnd a v disciplíne útoku s vodou dosiahli čas 35,64.

„So svojim výkonom sme spokojní, keďže sme zaznamenali výrazné zlepšenie. Možno je to aj tým, že sa k nám pridali mladí chlapci, aj vďaka ktorým sme si vylepšili celkové skóre mužstva,“ povedal predseda DHZ Peter Katona.

Našu obec reprezentovali Karol Albert, Ján Benčo ml., Ján Benčo st. Ignác Bota, Marian Gombala, David Hronec, Maximilián Katona, Pavel Kováč, Michal Spodniak, Zdenko Weiss a ako podporný tím Roman Spodniak a Peter Katona.

„Výsledky družstva sú limitované zastaralou technikou, ktorú sa snažíme postupne modernizovať. Veríme, že jej obnova sa odrazí aj na našom účinkovaní v súťaži,“ uzavrel Katona.

Pripravila Lubomíra Karmanová a Silvia Očovánová

Všimli sme si ...

UPRAVENÝ CINTORÍN V TURIČKÁCH

Už aj po cintoríne v Turíčkach sa môžu návštevníci prejsť bez obavy, že si v daždivých dňoch zabliahtia topánky. Novovybudované chodníky dodávajú tomuto pietnemu miestu dôstojnosť. Areál cintorína je aj nanovo oplotený a v minulom roku prebehli aj terénne úpravy.

V minulom čísle sme vás informovali aj o rekonštrukcii kultúrneho domu v tejto časti obce. Turičania sa môžu tešiť na vynovené priestory, ktoré budú slúžiť hlavne na spoločenské a rodinné stretnutia.

NOVÁ VÝSADBA

Námestie v Cinobani a priestor pred zdravotným strediskom skrášlili pracovníci obce novou výsadbou okrasných rastlín a kríkov. Podklad tvorí netkaná fólia proti prerastaniu buriny a kamenná drť. Priestor tak získal kultúrnejší vzhľad. Výsadbu verejných priestranstiev financovala obec zo svojho rozpočtu.

www.cinobana.sk

ZREKONŠTRUOVANÝ OPORNÝ MÚR

Rozpadávajúcemu sa opornému múru pod evanjelickým kostolom v časti obce Turíčky dala obec prostredníctvom stavebnej firmy PS – NOVOPS z Lučenca nový šat. Opravené boli aj piliere, oploenie, vstupné brány, osadené dažďové žľaby a vyčistené murivo.

Celá stavba bola realizovaná a financovaná z rozpočtu obce ako investičná akcia. Okrem estetické stránky plní oporný múr aj ochrannú funkciu pred zosuvom pôdy, čím chráni cestnú komunikáciu pod ním.

NOVÁ ZÁVLAHA IHRISKA ČŠK

Na futbalovom ihrisku začal Cinobanský športový klub realizovať budovanie nového závlahového systému, na ktorý dostal klub financie z dotácie Slovenského futbalového zväzu v sume 10 000,00 eur. Obec sa na tomto projekte podieľa spolufinancovaním vo výške asi 6000,00 eur. Športový areál slúži verejnosti už 40 rokov.

Novo-
vybudovaným
závlahovým
systémom si
trávnik, ktorý je
jeho pýchou,
udrží aj naďalej
titul najkrajší
v okrese.

Pripravila
Silvia Očovánová

VĎAKA NAŠEJ SAMOSPRÁVE

Blížime sa nezadržateľne ku koncu volebného obdobia našej samosprávy. Vzkročili sme do posledného polroka štvorročného volebného času, kedy starostovia a poslanci finišujú, aby v poriadku odovzdali „žezlo“ novým nástupcom.

Vážený pán starosta, vážené poslankyne, vážení páni poslanci !

Pomaly zatvoríte svoje diáre s popísanými poznámkami za štyri roky. Zhodnotíte, čo priniesli, o čo ste bohatší, čo sa podarilo urobiť, aby sme sa ako miestni občania mali vo svojich domovoch lepšie, aby bol náš spoločný život krajší.

Úprimne verím, že **Združenie Zborov pre občianske záležitosti (Z-ZPOZ) v Slovenskej republike**, ktoré má zastúpenie v našej samospráve, vám bolo celé štyri roky vo vašej práci nápomocné a ústretové. Spoločne sme organizovali rôzne podujatia. Stretávali sme sa v rámci kultúrno-vzdelávacích akcií.

Štyri roky utiekli ako voda v Banskom potôčiku. Niečo dali, niečo vzali. Obogatení sme všetci o nové skúsenosti, bohatší dušou i srdcom. Stále to isté a predsa iné. S novými ľuďmi, skúsenosťami, ale pevne veríme, že vždy s rovnakou ústretovosťou k spoluobčanom.

Život sa veľakrát neskladá len z veľkých obetí a povinností, ale i z maličkostí. Ak ich zakaždým sprevádza úsmev a láskavosť, získajú si srdce človeka navždy. Regionálna rada Združenia Zborov pre občianske záležitosti Novohradu vám vyjadruje poďakovanie za vašu prácu, ktorú ste počas volebného obdobia vykonávali pre nás – svojich spoluobčanov na miestnom úrade, v obradnej sieni pri rôznych životných a spoločenských udalostiach.

Do ďalších rokov vám prajeme veľa lásky a dobrých ľudí vďaka seba, pohodu v rodinách a aby ste žili pre svojich najdrahších.

Jozef Varga, predseda **Regionálnej rady**
Združenia Zborov pre občianske záležitosti Novohradu

V MIERI JE BUDÚCNOSŤ

Ľudstvo si každoročne 1.septembra pripomína **Svetový deň mieru**. Na počesť víťazstva a pre výstrahu pred ďalšou svetovou vojnou. Prvý september je aj dňom, keď sa všade otvárajú brány škôl pre deti rôzneho veku, národnosti, vierovyznania či farby pleti. Mládež, nastupujúca generácia a mier patria k sebe. V septembri si mládež sadá do školských lavíc, aby svojím snažením urýchlila cestu vývoja. Tentoraz je naporúdzi aj počítačová a internetová technika. Pri pohľade na veselé tváre našich detí si uvedomujeme, že to budú práve oni, čo po roku 2018 budú riadiť chod dejín, vytvárať hodnoty, tešiť sa z úspechov svojich súčasných. Že to bude práve táto nastupujúca generácia, ktorá poniesie mierové poslanstvo vedy i umenia. Iba vtedy bude veda slúžiť ľudu a umenie bude rásť a prekvitať, pôsobiť na človeka, plniť svoje ušľachtilé humanistické poslanie, keď bude ľudstvo žiť v mieri, tešiť sa zo života a v pokoji užívať plody svojej práce.

V tomto roku sme oslávili 73.výročie ukončenia 2.svetovej vojny. Pri všetkých ekologických problémoch našej planéty je čistota mierového ovzdušia najdôležitejšia. Pre budúcu generáciu je rozhodujúci tvorivý odkaz ľudskej práce, a nie hlavice jadrových zbraní. Zem nepotrebuje jadrové slnko. Plne jej postačí to, ktoré každodenne vychádza a svieti nad našimi hlavami. Vojna je hrou a zábavou iba v detských predstavách. Z nových dejín ľudskej civilizácie by mala navždy zmiznúť. Ľudstvo si ju však pamätá a bude dlho pamätáť na veľké obete, ktoré položili aj naši občania na oltár mierovej budúcnosti. Mier pre ľudstvo, mier pre pokojné sny našich detí, mier pre našu krásnu ZEM!

To je želanie, ktoré sa ozýva z našich dejín, to je želanie najsúčasnejšej prítomnosti i želanie budúcnosti ľudstva na našej planéte. To je želanie aj vesmíru. Pokojný život plný porozumenia pre dobro ľudstva na ZEMI.

Jozef Varga

LETNÉ POZVÁNKY

Festival ľudovej kultúry - XXVIII. ročník stretnutia mladých folkloristov
2. - 5. augusta 2018 v Kokave nad Rimavicou

Koliesko

Mikroregión HORNOHRAD
organizuje turistický výstup

18. augusta 2018

na JASENINU

Odchod z jednotlivých obcí
Málinec, Hradište, Krná
o 9,00 hod.

Zraz na vrchole
o 13,00 hod.

VII. Lučenské hodovanie

PIVNÝ FESTIVAL
FOTROVA KÁRA
ROZPRÁVKOVÉ PÓDIUM
VII. MEGA STREET DANCE PARTY
LUČENSKÁ LEGENDA
LUČENSKÝ JARMOK
HEX
MÁRIA ČIROVÁ
LC ALL STARS BAND
KORD
KABÁT REVIVAL
PINK FLOYD REVIVAL

a mnoho, mnoho iného vstup zdarma www.lucenec.sk

23. – 26.8.2018

**Spomienkové oslavy 74. výročia
Slovenského národného
povstania**

28. augusta 2018 o 15.00 hod.
pri pomníku padlých hrdinov na námestí obce.

TAJOMSTVÁ TAJOVA

Projekt MO Matice slovenskej s finančnou podporou Matice slovenskej

Cinobanskí matičiari mohli v stredu 13.6.2018 odhaliť rôzne tajomstvá, ktoré ukrýva Tajov. Zišli sa v priestoroch základnej školy a pozvali medzi seba aj zástupcov MO MS Poltár a ženy z Miestneho spolku Slovenského červeného kríža Cinobaňa – Katarínska Huta.

Tajov sa samozrejme spája s menom Jozefa Gregora Tajovského, ktorého nám predstavil DS HrCiNa. Ďalšie osobnosti – Hanu Gregorovú a Jozefa Murgaša sme si pripomenuli formou prezentácie. Veselú náladu priniesli žiačky ZŠ s MŠ Cinobaňa z FS Brezinka ľudovými pesničkami z regiónu Tajov. Spolu s nimi si ich pospevovali všetci prítomní.

Posledným tajomstvom bolo sladké prekvapenie – buchty s pravým tajovským lekvárom. Jeho recept spolu s malým darčekom čakal na každého, kto si našiel čas a prišiel medzi nás.

Akcia pokračovala vo štvrtok 14.6.2018 exkurziou do rodného domu J. G. Tajovského. Skvelá lektorka, ktorá nás sprevádzala, nám priblížila osobnosť a osud nielen spisovateľa, ale aj jeho ženy, dcéry Dagmar a vynálezcu J. Murgaša.

Je dôležité, aby sme nezabúdali na našich predkov, na ich dielo, činy a osudy a mohli byť hrdí na to, že boli Slováci. Byť teda hrdí na svoje korene a kultúru.

Mgr. Vladimíra Albertová,
predsedníčka MO MS Cinobaňa

S MATICOU / vedieť viac

Kto bol

„Ó, drahá vlasť, ktorá si ma zrodila...“
„Ó, cara patria, qual me genuisti...“

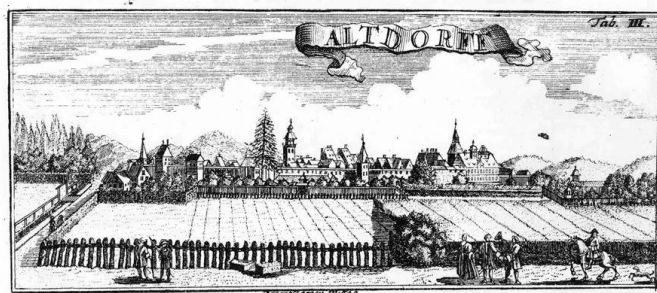
SAMUEL MIKOVÍN?

(Pokračovanie v budúcom čísle)

Mgr. Vladimíra Albertová, predsedkyňa MO MS Cinobaňa

O detstve a mladosti Samuela Mikovíniho sa nezachovali nijaké správy, možno však predpokladať, že nemal možnosť získať vyššie vzdelanie doma. Podobne ako iní nadaní slovenskí mladíci tých čias. Nebolo kde. Nadobúdali ho teda v zahraničí, najmä v Nemecku. Samuel po absolvovaní strednej školy v Banskej Bystrici odchádza do Norimbergu, aby získal odborné vzdelanie a vyštudoval ryteľstvo. Už v Norimbergu sa prejavil ako dobrý rytec a nadaný umelec. Vypracoval a vydal dve pozoruhodné série rytín – pohľady na Altdorf a Norimberg. Rytiny Altdorfu, vydané v roku 1723, obsahujú aj mapu jeho okolia.

V rokoch 1721-1722 študoval matematické vedy na univerzite v Altdorfe,

kartografické a zememeračské vzdelanie získal v Jene, kde roku 1723 dostal ako **prvý Slovák titul inžiniera**. Už v tomto období sa začal venovať grafickej umeleckej tvorbe - v Norimbergu mu vyšiel ilustrovaný sprievodca mestom.

Kartografiu študoval na Vojenskej akadémii vo Viedni.

Všetkým vyštudovaným odvetviám sa venoval celý život. Okrem toho aj mnohým ďalším.

Životopisné miniatúry slovenských kultúrnych dejateľov z 18. až 20. storočia

225. výročie narodenia / JÁN KOLLÁR

(29. júla 1793 – 24. januára 1852)

Spracoval Jozef Varga

narodil sa v Mošovciach – zomrel vo Viedni. Nižšie latinské triedy vychodil v Kremnici, pokračoval v B. Bystrici a v Bratislave. Dva roky pôsobil ako vychovávateľ. Od roku 1817 študuje na teológii v Jene, kde sa utvrdilo jeho národné a slovanské povedomie. Po skončení štúdií ho zvolili za evanjelického farára v Pešti. Písať začal v Jene, tu vznikali prvé znelky **Slávy dcéry**, tlačou ich vydal v Pešti (1824). Ako vášnivý zberateľ slovenských ľudových spevov vydal dvojzväzkové **Národné spievanky**.

Známa je jeho literárna rozprava **O literárne vzájomnosti medzi kmeny a nárečiami slovanskými**. Cenným dokumentom o dobe i básnikovi sú **Pamäti z mladších let života**. Z vedeckého hľadiska sa zaujímal o pôvod a rozšírenosť slovanských mien v neslovanských krajinách.

Dojmy a zážitky zo svojich ciest zhrnul v dvoch cestopisoch. Na vývin národného myslenia a čítania mala vplyv najmä jeho **Slávy dcéra**, ktorú štúrovcí a ďalšie generácie s oduševnením prijímali. On však nepochopil snahy štúrovcov o vytvorenie národného spisovného jazyka.

Sobáš Jána Kollára s Friderikou Schmidtovou sa konal 22. septembra 1835 v mestskom chráme vo Weismare.

Výber z tvorby:

„Je azda život taký dlhý, že ľudia a národy sa môžu natrvalo hnevať?“

Život nadobúda krásu a ojazdnú hodnotu len vtedy,

keď sa stane poetickým prostredníctvom ideálov lásky a priateľstva.“

TÝMTO ŽIJE NAŠA ŠKOLA

Viac informácií a fotografií na:
www.zscinobana.edu.sk

Foto: archív obce a ZŠ sMŠ

Slávnostným spôsobom prijal na pôde obecného úradu starosta obce aj malých predškolákov, ktorí už opúšťajú brány materskej školy a otvárajú sa im tie do základnej školy. Za asistencie zástupkyne riaditeľa ZŠ sMŠ Cinobaňa Gabriely Šípekovej im odovzdal predprimárne vysvedčenia za úspešné absolvovanie predškolskej výchovy.

Deti na oplátku previedli pánu starostovi veselý program zostavený z piesní a básní, ktoré sa v materskej škole naučili.

Starosta obce Cinobaňa Jozef Melicher prijal v obradnej sieni obecného úradu na sklonku školského roka úspešných žiakov, ktorých ocenil a odovzdal Pochvalné uznania za celoročnú prácu, dobrý prospech a reprezentáciu školy a obce.

Úspešní žiaci:

Eva Salvová, 3. A
Radovan Činčura, 3. A
Jakub Skýpala, 4. ročník
Andrea Karásekova, 7. ročník
Kristína Skýpalová, 8. ročník
Ema Gajdošová, 9. ročník
Dominika Gondeková, 9. ročník

PÍŠEME PRE DETI

Tretí júnový týždeň začínal pre vybraných žiakov II. stupňa netradične. Stretli sa totiž so „živými“ spisovateľmi. V rámci projektu NOS Lučenec nás navštívili Hana Košková a Peter Gajdošík, ktorí sa narodili v našom regióne. Porozprávali im o svojom detstve, literárnych začiatkoch a knihách, ktoré vydali. Dokonca z nich žiakom aj prečítali.

Potom sa žiaci zahráli na „spisovateľov“ a písali svoje vlastné príbehy na ľubovoľnú tému. Najkrajšie z nich uverejnia v zborníku, ktorý vydá NOS Lučenec.

O VOJNE BEZ UČEBNÍC

6. júna 2018 členovia Klubu vojenskej histórie Krasnogvardejci z Košíc už tradične prišli medzi deviatakov a priniesli im ukázať zbrane, uniformy a predmety dennej potreby vojakov II. svetovej vojny. Žiaci si ich mohli popozerať, vyskúšať a popýtať sa na všetko, čo ich zaujímalo.

Za túto akciu patrí veľká vďaka Jánovi Kokavcovi, ktorý si pre našich žiakov každoročne nájde čas a predstaví im, čomu sa vo voľnom čase venuje.

SVÄTOPLUKOVO KRÁĽOVSTVO OŽÍVA

Je názov súťaže, do ktorej sa zapojil aj MO Matice slovenskej Cinobaňa. Táto súťaž má 3 časti – výtvarnú, literárnu a elektronickú. My sme súťažili vo výtvarnej a literárnej. Za tú výtvarnú časť patrí vďaka p. uč. Michaela Balážovej, ktorá so svojimi žiakmi pre nás nakreslila krásne obrázky.

V literárnej časti nás reprezentovala naša členka Simona Albertová s básňou Letec (Spomienky na minulosť). Odborná porota ju ohodnotila ako víťaznú a Sima si prevzala cenu za 1. miesto v Šintave. Slávnosti sa zúčastnil aj zástupca Matice slovenskej a konala sa pod záštitou Andreja Danka.

Simona Albertová, MO MS Cinobaňa
Spomienka na minulosť

LETEC

Letíš
Tak ďaleko ako vieš len ty
Bez myšlienky a bez srdca
Letíš
Tak ďaleko ako vieš len ty
Aby si ho konečne spoznal
Letíš
Aj on letel
Aj vtedy, keď odletel naposledy
A zamrzol úsmev jeho ženy
Jeho matky
Jeho syna
A zamrzol jeho úsmev
Na čiernobielej fotografii
Kde objíma Fera a fúzy ho štekli v nose
A za ním sa šťastne týčia vysoké hory
A šťastie
A slnko
A iné čiernobiele úsmevy
Ty už vieš len o slzách,
Čo čakali doma
O listoch, ktoré sú schované vo vyrezávanej
truhličke
Kľúč k nej už ani neexistuje
A je posvätná
Nie ako Boh
Ale ako jeho chrám postavený človekom
Aby pripomínal Boha
Až tak, že ho stelesní a prevýši jeho krásu
Nikdy si tie listy nevidela, nikdy si necítila slzy,
ani jeho úsmev
A predsa máš úctu
Pietu
A zapálenú sviecu
Každý rok v prvý augustový deň
Lebo sa to musí
Lebo sa to chce
Lebo pieta
Lebo vďačnosť
A úsmev na čiernobielej fotografii
A čo keď listy zhoria?
A fotografia vybledne?
A na slzy sa zabudne?
A ty každý rok v prvý augustový deň
Nezapáliš sviecu
Chrám sa rozpadne
Kúsok po kúsok
Najskôr začne padať omietka
Postupne pukne pilier
Až sa s kúdoľom prachu
Zrúti celý chrám piety a posvätnosti minulosti
Z prachu si
A na prach sa obrátiš
Aj keď si človek
Aj keď si chrám
Boh

s Ľudmilou Hoffmanovou z Katarinskej Hutí

okienko zdravíčka / KEĎ SA NÁS ZIMA OPÝTA

Nemáte aj vy ten pocit, že leto začína už na jar? U mňa sa tento pocit objavuje už niekoľko rokov, a to pri sledovaní správania sa prírody. Aj teraz mám pocit, že všetko skôr dozrieva, a tak si chuť letných plodov užívame už niekoľko týždňov. Prebytky rôznymi spôsobmi konzervujeme, aby sme si chuť a vôňu leta mohli pripomenúť aj v zime. Spracovávaním ovocia a zeleniny si zároveň z nich zabezpečíme liečivé a výživné látky na obdobie, v ktorom príroda odpočíva. Podelím sa s vami o niektoré tradičné aj netradičné postupy, ktoré používam.

Vynikajúcim spôsobom, ktorý obsah vitamínov v zelenine a ovocí ešte viac obohatí, je fermentácia, inak povedané mliečne kvasenie. Z dôvodu opakujúceho sa záujmu o kvasenú zeleninu opätovne ponúkam postup: väčšiu tuhšiu zeleninu ako mrkvu, cviklu, pastrnák ap. nakrájame na menšie kúsky, zelenú fazuľku a uhorky môžeme nechať celé. **Pripravíme si ešte** strúčiky cesnaku, štiplavé papričky, kôpor, hroznové, dubové, čerešňové a chrenové listy. Prevaríme dostatočné množstvo vody so soľou (na 1l 30 – 40 g soli) a necháme vychladnúť. Spodok súdka vyložíme listami. Na ne ukladáme zeleninu prekladanú kôprom. Na vrch dáme opäť listy a zalejeme slanou vodou, všetko musí byť ponorené (bez prístupu vzduchu) zatvoríme vrchnákom súdka a do žliabka nalejeme vodu. My zeleninku nechávame pomaly kvasiť v špajze, dlhšie vydrží. Takto upravená si zachová svoju výživnú hodnotu, naviac kvasením sa zvyšuje obsah vitamínu C, dôležité enzýmy a probiotické baktérie. Kvasená zelenina podporuje tvorbu krvi, umožňuje bojovať proti únave, zvyšuje odolnosť proti stresu, aktivuje imunitný systém, znižuje vysoké hodnoty krvného tlaku, aktivuje funkciu čriev a vylučovanie toxických látok.

Kvasiť sa dá napríklad aj žihľava, listy cvikle, kalerábu, huby, ale aj ovocie. Ovocie popresypané cukrom, kvasené na slniečku, s občasným pretrasením (prvých 5 dní každý deň), vytvorí silný likér, do ktorého sa transformujú všetky dôležité zložky ovocia. Dĺžka kvasenia je 7 týždňov, potom likér necháme aspoň 2 mesiace odstáť.

Ovocný ocot si môžeme vyrobiť nielen z jablák, hrozna, ale aj z černíc, malín, takisto aj ocot z bylín.

Ovocie veľmi rada spracovávam aj vo forme lekvárov. Slivkový, hruškový a jablkový sa dajú krásne urobiť do dobrej hustoty aj bez pridania cukru, sladkosť v ovocí pekne zvýrazní napríklad škoric. Jablkový niekedy dosládzam našim čerstvo lisovaným hroznovým muštom. Do ostatných pridávam cukor podľa sladkosti ovocia, 400g – 500 g cukru na 1000 g ovocia. Dnešná doba ponúka rôzne "vymoženosti", ktoré nám umožnia skrátiť čas prípravy so získaním väčšieho množstva lekváru v porovnaní s tradičnými metódami. Ak máte len trochu času a chuti, skúste variť džemy tak, ako sme boli zvyknutí v ešte nedávnej minulosti. Urobila som si prieskum dostupných želirovacích prostriedkov a v každom z nich je chemická konzervačná látka. Ja osobne používam metódu mojej starej mamy, tzv. cestičkovú, ktorá je šetrná ku ovociu, lebo sa varí len krátko. Večer pred varením ovocie popučím alebo pomeliem, pridám cukor a pri ovocí, ktoré sa ťažšie zahusťuje aj citrónovú šťavu (jahody, marhule, broskyne). Nechám postáť do druhého dňa. Na druhý deň v malej rajničke varím lekvár pri stálom miešaní. Rajničku plním ovocím len do výšky asi jedného centimetra. Keď sa po prejdení varechou robí cestička, ktorá pomaly zateká lekvárom, je hotovo. Ak sú pohárik vyvarené, stačí, ak sa po naplnení a uzatvorení otočia hore dnom, ak sú len umyté, je dobré chvíľu sterilizovať.

Neviem prečo vznikol zvyk niektoré časti zeleniny vyhadzovať, keďže sa dajú použiť a majú veľa minerálov a vitamínov. Napríklad vňať z mrkvy sa dá použiť na výrobu pesta, ktoré pridávame do cestovín či na hrianky. Ja najskôr jemne opečiem slnečnicové alebo tekvicové semienka a pomeliem ich. Nakrájanú mladú čistú vňať (samozrejme chemicky nehojenú) zmixujem spolu s panenským olejom za studena lisovaným, pridám cesnak a pár kvapiek jablčného alebo hroznového octu, primiešam semienka. Môžu sa pridať aj rôzne bylinky podľa chuti. Pesto vydrží v chladničke aj mesiac, ja ho v poháriku polejem panenským olejom, čím zabránim prístupu vzduchu. Takto z tzv. odpadu vyrobíme produkt s vysokým obsahom vitamínov a minerálnych látok, ktoré chránia naše srdiečko, telu dodávajú energiu a čistia myseľ.

O našu myseľ sa môžeme pričiniť len my sami a udržiavať náš krb myšlienok čistý. Nikto iný nemôže za to, aké je naše vnútro zanesené a nikto iný ho za nás nevyčistí. Zaučať môžeme práve v tejto chvíli uvedomením si, na čo alebo koho sme práve chceli nadávať, koho ohovárať či hodnotiť. Asi je jednoduchšie spracovať čisto ovocie a zeleninu ako vlastné myšlienky. Sme ľudia a pokúsme sa mať ku sebe aj iným pochopenie. Kto z nás je bez chyby, aby mohol hodiť povestným kameňom?

Nasledujúce číslo

Cinobanského občasníka
vyjde na prelome mesiacov
september a október 2018.

Informácia pre dopisovateľov: Uzávierka
čísla XIV/5 je do **14. septembra.**

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

Jubilanti

*V mesiacoch júl a august sa dožívajú
životných jubileí*

- ✚ Elena ŠIMUNEKOVÁ
- ✚ Viera SAWYER
- ✚ Pavol GOMBALA
- ✚ Anna JAMNICKÁ
- ✚ Mária POLIAKOVÁ
- ✚ Ján BAKULA
- ✚ Janka VERTFEINOVÁ
- ✚ Vlasta ZIMÁNIOVÁ
- ✚ Janka TÓTHOVÁ
- ✚ Elena BRAUNEROVÁ

*Mnoho zdravia, šťastia, spokojnosti a pohody
v kruhu blízkych prajú členovia*

*komisie pre občianske záležitosti pri
OZ v Cinobani.*

Narodili sa

Efraim Berky

Opustili nás

**Július Kršiak, Mária
Andrášiková, Jolana Bajčíková**

Čeť ich svetlej pamiatke.

ŠPORT / Memoriál Evalda Kantoráka

Štvrtý ročník podporila aj pani Lýdia Kantoráková so synom Evaldom, ktorí sa zúčastnili slávnostného otvorenia na futbalovom ihrisku a spoločne s prezidentom ČŠK Júliusom Palikom položili kyticu kvetov k hrobu významného futbalového funkcionára, ktorého meno memoriál nesie.

„Manžel by bol nesmierne rád, kedy videl, že futbal v Cinobani má svojich pokračovateľov, pretože toho sa v posledných rokoch pred smrťou najviac obával,“ spomína pani Lýdia.

Turnaj zahájil člen Oblastného futbalového zväzu (OBFZ) Lučenec Pavol Jánošík, po ktorom bol odpísaný prvý zápas podľa rozlosovania medzi mužstvami ČŠK a Buzitkou, s výsledkom 2:3 (na penalty). V druhom zápase sa proti sebe postavili mužstvá Málinca a Uhorského, v ktorom s prevahou skórovali Málinčania 7:0 nad súperom.

Memoriál by sa neobišiel bez exhibičného zápasu „starých pánov“, tento rok medzi Cinobaňou a Filákovom 1:6.

Zápasy boli rozlosované a víťaz každého zápasu postupoval do finále. O tretie miesto v ňom zabojovali Cinobančania proti Uhorskému s výsledkom 2:3 (na penalty). Z konečného víťazstva sa tešilo mužstvo Málinca, ktoré nakoniec zdolalo aj Buzitku 5:1.

V tento deň však išlo o body alebo prestíž, ale o stretnutie nadšencov a milovníkov tohto obľúbeného kolektívneho športu.

Najlepší strelca Tomáš Ďurica z Málinca nastrieľal 5 gólov za turnaj (obrázok vľavo), najlepší brankár Tomáš Vácvalík z mužstva ČŠK a najlepší komentátor Vladimír Dubravec spolu s prezidentom klubu Julom Palikom.

Občerstvenie pre hráčov a divákov zabezpečil Miroslav Urda za pomoci Ladislava Bernátha a Ladislava Komlóših v podobe chutného gulášu.

Cinobanský športový klub ďakuje spoluorganizátorom (Obec Cinobaňa a OZ Cinobančan), všetkým sponzorom a dobrovoľníkom.

Pripravila Silvia Očovánová, foto archív ČŠK